

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยได้จัดกระทำตามลำดับขั้นดังกล่าวไว้ในบทที่ 1 เฉพาะบทนี้จะกล่าวถึงเรื่องต่อไปนี้อย่างคร่าวๆ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีทางสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 1 ก. จำนวน 8 โรงเรียน ระหว่างภาคปลาย ปีการศึกษา 2521 ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างอาจารย์ผู้สอน
3. กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา

จำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คิดรวมเป็นร้อยละ 25 ของโรงเรียนแต่ละแห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด
2. การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา เพื่อประกอบการวิจัย

ก. ลักษณะของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ประมวลความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด ดังนี้

- แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับ ผู้บริหารโรงเรียน
- แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับอาจารย์ผู้สอน
- แบบสอบถามชุดที่ 3 สำหรับเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา

ลักษณะของแบบสอบถามแต่ละชุดประกอบด้วย แบบสอบถามปลายปิด (Closed form) กำหนดข้อความใหญ่ตอบเลือก แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended form) เปิดโอกาสให้ผู้ตอบเขียนแสดงความคิดเห็นหรือตอบได้อย่างอิสระ เนื้อหาโดยสังเขปในแบบสอบถามแต่ละชุดเป็นดังนี้

1. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ข้อใหญ่ ครอบคลุมเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ความคิดเห็นที่มีต่องานโสตทัศนและ เทคโนโลยีทางการศึกษา และความคิดเห็นกับความต้องการต่อการจัดตั้งศูนย์สหการ สื่อการศึกษาสำหรับกลุ่มโรงเรียน

2. แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอน

แบบสอบถามชุดที่ 2 นี้ประกอบด้วยคำถาม 5 ข้อใหญ่ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบ ความเห็นต่อการใช้โสตทัศนและเทคโนโลยีทางการศึกษา ความต้องการและการใช้สื่อการสอน ปัญหาในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์และความคิดเห็น ความต้องการต่อการจัดตั้งศูนย์สหการ สื่อการศึกษาสำหรับกลุ่มโรงเรียน

3. แบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา

แบบสอบถามชุดนี้มีคำถาม 4 ข้อใหญ่ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบ ปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดดำเนินงาน สถานภาพทางโสตทัศนอุปกรณ์และความคิดเห็น ความต้องการต่อการจัดตั้งศูนย์สหการ สื่อการศึกษาสำหรับกลุ่มโรงเรียน

ข. การทดสอบแบบสอบถาม

1. นำเสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรววจแก้ไข

2. จัดพิมพ์และนำไปทดสอบเบื้องต้นตามลำดับ ดังนี้

ก) แบบสอบถามชุดที่ 1 ทดสอบกับนิสิตบัณฑิตศึกษา ภาควิชาบริหาร การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน ส่วนแบบสอบถามชุดที่ 2 และ 3 ทดสอบ กับนิสิตบัณฑิตศึกษา ภาควิชาโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 5 คน ระหว่าง ภาคปลาย ปีการศึกษา 2521

ข) หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามทั้ง 3 ชุด ไปทดสอบกับผู้บริหารโรงเรียน เจ้าหน้าทีโสตทัศนศึกษา ประเภทละ 1 คน และอาจารย์ผู้สอน 20 คน ซึ่งต่างปฏิบัติหน้าที่อยู่ ณ โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ระหว่างภาคปลาย ปีการศึกษา 2521

3. ปรับปรุงแบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเตรียมใช้จริงต่อไป

การ เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย และนำแบบสอบถามทั้ง 3 ชุดไปติดต่อกับทางกลุ่ม ตัวอย่างโรงเรียน โดยผู้วิจัยมอบให้ทางโรงเรียนแจกจ่ายไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากร และขอพบเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาของโรงเรียน เพื่อขอสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ เกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะทั่วไปของแผนกโสตทัศนศึกษา ตลอดจนการจัดหา การผลิต การบริการ และปัญหาทั่วไป บางประการ ต่อมาอีก 1-2 สัปดาห์ ผู้วิจัยจึงไปขอรับแบบสอบถามคืนจากโรงเรียนทุกแห่งด้วย ตนเอง กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืนมา แสดงไว้ดังนี้

โรงเรียน	จำนวนแบบสอบถาม	
	ส่ง	รับคืน
1. เตรียมอุดมศึกษา พญาไท	50	29
2. มาแตร์ เดอีวิทยาลัย	15	10
3. สมถวิลราชดำริ	12	11
4. อินทรอชีวะศึกษา	11	6
5. สายปัญญา	25	20

โรงเรียน	จำนวนแบบสอบถาม	
	ส่ง	รับคืน
6. ศรีอยุธยา	45	40
7. วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน	25	23
8. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาวิทยาเขต อุเทนถวาย	30	24
รวม	213	163

ทั้งนี้โดยแจกแบบสอบถามให้กับผู้บริหารโรงเรียน และเจ้าหน้าที่สภาศึกษา ของโรงเรียนแต่ละแห่ง ประเภทละ 1 คน ซึ่งได้รับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่างทั้งครั้งนี้ประเภทละ 5 คน รวมกับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ถูกต้องซึ่งได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ผู้สอนอีก 147 คน รวมจำนวนแบบสอบถามที่ใช้ได้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล 157 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 73.71

วิธีทางสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ถูกต้องนั้นมาแยกตามกลุ่มตัวอย่างประชากร และดำเนินการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติดังต่อไปนี้

1. แจกแจงความถี่จำนวนโสตทัศนอุปกรณ์ตามสภาพและประเภท
2. ทหาค่าร้อยละเกี่ยวกับรายการข้อมูลต่อไปนี้
 - ก) ข้อเสนอแนะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และจำนวนผู้ไม่ตอบในแต่ละรายการ
 - ข) ความถี่ของการใช้และเหตุผลของการไม่ใช้โสตทัศนอุปกรณ์ของอาจารย์ผู้สอน
 - ค) การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดตั้งศูนย์สหการสื่อการศึกษาสำหรับกลุ่มโรงเรียนในแง่ของสถานที่ตั้งและการจัดบริหารงาน
3. ข้อมูลที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า ใช้วิธีกำหนดน้ำหนักคะแนน (weighting) ดังต่อไปนี้
 - ก) ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ที่มีต่องานโสตทัศนศึกษา

ความคิดเห็นต่อบริการที่ควรจัดในศูนย์สหการสื่อการศึกษา ปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดดำเนินงานของเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา และความคิดเห็นถึงความสมควรในการจัดตั้งศูนย์สหการสื่อการศึกษา นั้น ใ้หน้าหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ความคิดเห็นต่องานโสตทัศนศึกษา และบริการที่ควรจัด

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	คะแนน
เห็นด้วย	4	คะแนน
เฉย ๆ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	คะแนน

ปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดดำเนินงาน

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

ความสมควรในการจัดตั้งศูนย์สหการสื่อการศึกษา

สมควรมากที่สุด	5	คะแนน
สมควรมาก	4	คะแนน
มีความสมควรปานกลาง	3	คะแนน
สมควรน้อย	2	คะแนน
ไม่มีความสมควรเลย	1	คะแนน

ข) ปัญหาการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ของอาจารย์ กำหนดน้ำหนักคะแนนเป็น 4 ระดับ

ดังนี้

ปริมาณปัญหา		
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน

น้อย	2	คะแนน
ไม่เป็นปัญหา	1	คะแนน
ค) ความต้องการและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ กำหนดน้ำหนักคะแนน เป็น 3 ระดับ ดังนี้		

ความต้องการ

มาก	3	คะแนน
ปานกลาง	2	คะแนน
น้อย	1	คะแนน

การใช้

เคยใช้	3	คะแนน
รู้จักแต่ไม่เคยใช้	2	คะแนน
ไม่รู้จัก	1	คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาคำนวณค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามสูตรสถิติ ดังแสดงไว้ในภาคผนวก ก.

กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลที่เป็นค่าเฉลี่ยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) ความพึงพอใจเห็นต้องงานใส่ศตทัศน์และเทคโนโลยีทางการศึกษา

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง

4.56–5.00

แปลความ

เห็นควยอย่างยิ่ง

3.56–4.55

เห็นควย

2.56–3.55

เฉย ๆ

1.56–2.55

ไม่เห็นควย

0.56–1.55

ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง

2) ปัญหาหรืออุปสรรคในการจ้กค้ำเนินงาน

4.56–5.00

มากที่สุด

3.56–4.55

มาก

2.56–3.55

ปานกลาง

	1.56-2.55	น้อย
	0.56-1.55	น้อยที่สุด
3) ความสมควรในการจัดตั้งศูนย์สหการสื่อการศึกษา		
	4.56-5.00	สมควรมากที่สุด
	3.56-4.55	สมควรมาก
	2.56-3.55	มีความสมควรปานกลาง
	1.56-2.55	สมควรน้อย
	0.56-1.55	ไม่มีความสมควรเลย

4) ปัญหาการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ของอาจารย์		
	3.56-4.00	มาก
	2.56-3.55	ปานกลาง
	1.56-2.55	น้อย
	0.56-1.55	ไม่เป็นปัญหา

5) ความต้องการสื่อการสอนของอาจารย์		
	2.56-3.00	มาก
	1.56-2.55	ปานกลาง
	0.56-1.55	น้อย

6) การใช้สื่อการสอนของอาจารย์		
	2.56-3.00	เคยใช้
	1.56-2.55	รู้จักแต่ไม่เคยใช้
	0.56-1.55	ไม่รู้จัก

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจักระทำ 2 แบบ ดังนี้

1. เสนอเป็นบทความบรรยายเกี่ยวกับข้อสังเกตทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ความรู้ ประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษา และความถี่ของการใช้โสตทัศนอุปกรณ์
2. เสนอในรูปของตาราง แปลความหมายประกอบกับความเรียงเกี่ยวกับข้อมูลที่

สำคัญอื่น ๆ ส่วนความคิดเห็นและความต้องการ เกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์สหการสื่อการศึกษาในแง่
ของความสมควรจัดตั้ง สถานที่ตั้ง และการบริหารงาน นั้น เสนอเป็นตารางเปรียบเทียบระหว่าง
กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม

ส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิด ซึ่งให้ผู้ตอบกรอกความคิดเห็นอย่างอิสระ ผู้วิจัยนำคำตอบ
และขอเสนอแนะมารวบรวม เรียงลำดับ เสนอเป็นข้อจากข้อที่มีจำนวนความดีของผู้ตอบมากที่สุด
ไปจนถึงน้อยที่สุด ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย